

บทที่ 3

การส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือของรัฐบาล

คำนำ

อุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นอันมาก และเป็นอุตสาหกรรมที่จะก่อให้เกิดการว่าจ้างแรงงานเป็นจำนวนมาก แต่ในปัจจุบันอุตสาหกรรมนี้ยังไม่เจริญเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะอุตสาหกรรมนี้เพิ่งจะมีการตื่นตัวและได้รับความสนใจในระยะ 2 - 3 ปีที่ผ่านมา ประกอบกับเป็นอุตสาหกรรมที่มีปัญหาหลายประการซึ่งรัฐบาลก็ได้เห็นถึงความสำคัญของกิจการอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศในด้านต่าง ๆ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งคือ คณะกรรมการแห่งชาติในกิจการต่อและซ่อมเรือภายในประเทศ¹ เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2520 และนอกจากนี้ต่อมาคณะรัฐมนตรียังให้ความเห็นชอบในมาตรการช่วยเหลืออุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือภายในประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน การช่วยเหลือทางด้านวิชาการและให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องสนับสนุนนโยบายและหลักการอย่างจริงจัง

การส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือ²

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจกรรมอุตสาหกรรม (Board of Investment) ได้ตั้งขึ้นตามบทบัญญัติการส่งเสริมการลงทุนใน พ.ศ. 2497 มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติเพื่อการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการ

¹ รายละเอียดในภาคผนวก

² สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, สำนักงานนายกรัฐมนตรี. รายงานการส่งเสริมการลงทุนประจำปี พ.ศ. 2520, หน้า 114.

อุตสาหกรรม โดยพิจารณาอนุญาตการขอบัตรส่งเสริมแก่ผู้ลงทุน ซึ่งผู้ลงทุนจะได้รับสิทธิ และประโยชน์ต่าง ๆ จุดมุ่งหมายสำคัญของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนก็คือ การสร้างเสริมให้มีการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้แบ่งความสำคัญของอุตสาหกรรมเป็น 3 ประเภทคือ

1. ประเภท ก. เป็นอุตสาหกรรมที่จำเป็นและสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ ได้รับยกเว้นภาษีขาเข้าและภาษีธุรกิจทั้งหมด ในการนำวัตถุดิบเข้ามาผลิต ตัวอย่างของอุตสาหกรรมประเภทนี้ เช่น อุตสาหกรรมกลั่นน้ำมันพืช อุตสาหกรรมเคมี อุตสาหกรรมหลอมเหล็ก อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนและอุปกรณ์ยานยนต์ เป็นต้น

2. ประเภท ข. เป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญรองลงไปจากประเภท ก. ได้รับการยกเว้นภาษีเพียง 50% ในการส่งวัตถุดิบขาเข้า อุตสาหกรรมประเภทนี้อาจใช้เครื่องจักรกลเท่ากับประเภท ก. แต่จะใช้วัตถุดิบภายในประเทศน้อยกว่าประเภท ก.

3. ประเภท ค. เป็นอุตสาหกรรมที่ไม่จัดอยู่ใน 2 ประเภทข้างต้น มีความสำคัญน้อยกว่าและใช้เครื่องมือเครื่องจักรน้อยกว่า 2 ประเภทข้างต้น อุตสาหกรรมประเภทนี้ได้รับการยกเว้นภาษีเพียง 1/3 ในการส่งวัตถุดิบเข้าประเทศ

สำหรับอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือนั้น คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้แยกลักษณะของกิจการที่จะให้การส่งเสริมการลงทุนออกตามขนาดของกิจการดังนี้¹

1. กิจการต่อและซ่อมเรือเดินทะเลระหว่างประเทศขนาดใหญ่ ขนาดการลงทุนจะต้องมีการลงทุนไม่น้อยกว่าสองร้อยล้านบาทโดยไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน

¹ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, สำนักนายกรัฐมนตร. บัญชีประเภทและขนาดของกิจการที่ให้การส่งเสริมการลงทุน. หมวด 5 ข้อ 5.12, ข้อ 5.13

เงื่อนไข

1. จะต้องมีความสามารถทำการซ่อมเรือได้ตั้งแต่ 3,000 - 4,000 ตันกรอส จำนวนไม่น้อยกว่า 10 ลำต่อปี และมีความสามารถต่อเรือเดินทะเลได้ถึง 15,000 ตันกรอส และต่อเรือใช้ล้อยกทั่วไปได้ทุกชนิด
2. จะต้องมีความรู้หรืออยู่เรือ เครื่องจักร เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สำหรับงานซ่อมและต่อเรืออย่างถาวร
3. มีนายช่าง ช่างฝีมือและแรงงาน ตั้งแต่ 300 คนขึ้นไป
2. กิจการต่อและซ่อมเรือเดินทะเลระหว่างประเทศขนาดเล็ก ขนาดการลงทุนจะต้องมีขนาดการลงทุนไม่น้อยกว่าห้าสิบล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน

เงื่อนไข

1. จะต้องมีความสามารถทำการซ่อมเรือได้ตั้งแต่ 500 - 3,000 ตันกรอส จำนวนไม่น้อยกว่า 10 ลำต่อปี และมีความสามารถต่อเรือเดินทะเลได้ไม่ถึง 3,000 ตันกรอส และต่อเรือใช้ล้อยกทั่วไปทุกชนิด
2. จะต้องมีความรู้หรืออยู่เรือ เครื่องจักร เครื่องมือ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สำหรับงานซ่อมและต่อเรืออย่างถาวร
3. มีนายช่าง ช่างฝีมือและแรงงานตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนมีจำนวน 10 ราย แต่เนื่องจากกิจการบางกิจการไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้จึงมีการเพิกถอนการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งมีบริษัทที่ยังได้รับการส่งเสริมการลงทุนเพียง 4 บริษัทเท่านั้น ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงรายชื่อบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ชื่อบริษัท	วันอนุมัติ	ปริมาณการผลิตต่อปี
1. บริษัทบางกอกชิปปิงแอนด์ เอ็นจิเนียริ่งคอร์ปอเรชั่น เพื่องาน	10 กพ. 10 30 สค. 16	เรือลำเลียงเหล็กขนาด 100-500 ตัน ปีละ 3,000 ตัน ผลิตเรือขนาดตั้งแต่ 80-300 ตัน ปีละ 6,000 ตัน อุปกรณ์ซ่อมเรือขนาด 1,000-10,000 ตัน ปีละ 24 ลำ
2. บริษัทกัปตันจำกัด	9 กค. 19	เรือลากจูงเหล็ก 3 ลำ เรือตรวจการเหล็ก 5 ลำ เรือดับเพลิง 8 ลำ เรือเรียว 12 ลำ เรือไม้ 10 ลำ
3. บริษัทหะรินต่อเรือจำกัด	26 พค. 21	ต่อเรือเหล็กขนาด 2,000 ตัน 2 ลำและเริ่มบริการรับซ่อมเรือเหล็ก ในปีที่ 4 ประมาณ 48 ลำต่อปี
4. บริษัททวิสิน เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ชิปปิงแอนด์	22 พย. 21	ต่อและซ่อมเรือเหล็กแบบต่าง ๆ 6,000 ตัน

ที่มา : คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

การขอรับการส่งเสริมการลงทุน¹

หลักทั่วไปที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนใช้พิจารณาว่ากิจการใดควรที่จะได้รับการส่งเสริมการลงทุนซึ่งได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ว่าจะต้องเป็นกิจการที่เข้าข่ายที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาว่า

1. กิจการที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ
2. กิจการผลิตเพื่อส่งออกจำหน่ายต่างประเทศ
3. กิจการที่ใช้ทุนหรือแรงงานหรือบริการในอัตราสูง
4. กิจการที่ใช้ผลิตผลการเกษตรหรือทรัพยากรธรรมชาติเป็นวัตถุดิบ

ดังนั้นในขั้นแรกผู้ประสงค์ได้รับการส่งเสริมกิจการที่อยู่ในข่ายที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาให้ แก่การส่งเสริม คณะกรรมการจะรับไว้พิจารณาในรายละเอียดของโครงการลงทุนว่ามีความเหมาะสมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีหรือไม่ ซึ่งจะได้พิจารณาถึง²

1. จำนวนผู้ผลิตและกำลังการผลิตในกิจการซึ่งมีอยู่แล้ว ในราชอาณาจักรเปรียบเทียบกับประมาณการความต้องการ และขนาดกำลังการผลิตที่จะส่งเสริมให้เกิดหรือเพิ่มขึ้น
2. โอกาสที่กิจการนั้นจะขยายตลาดให้แก่ผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ผลิตหรือประกอบได้ในราชอาณาจักร และที่จะสนับสนุนให้มีการผลิตหรือประกอบในราชอาณาจักร
3. ปริมาณ และอัตราการใช้จ่ายทรัพยากร รวมทั้งทุน วัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็น และแรงงานหรือบริการอย่างอื่นที่มีอยู่ในราชอาณาจักร
4. จำนวนเงินตราต่างประเทศที่จะประหยัดหรือสงวนไว้ได้ และที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักร
5. ความเหมาะสมและกรรมวิธีการผลิตหรือประกอบ
6. หลักเกณฑ์อื่นที่คณะกรรมการเห็นว่าจำเป็นและเหมาะสม

¹ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, สำนักนายกรัฐมนตรี, พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520, หน้า 7

² เรื่องเดียวกัน หน้า 8

การให้หลักประกัน

เพื่อที่จะให้ผู้ลงทุนแน่ใจว่า เมื่อได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรมแล้ว จะสามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐจึงได้เสนอให้หลักประกันแก่อุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมดังนี้

1. รัฐจะไม่โอนกิจการของผู้ที่ได้รับการส่งเสริม เป็นของรัฐ
2. รัฐจะไม่ประกอบกิจการขึ้นใหม่แข่งขันกับผู้ได้รับการส่งเสริม
3. รัฐจะไม่ทำการผูกขาด การจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลชนิดเดียวกัน หรือ คล้ายคลึงกันกับผู้ที่ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบได้
4. รัฐจะไม่ควบคุมราคาจำหน่ายของผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เว้นแต่ในกรณีจำเป็นในต้น เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ แต่จะไม่กำหนดราคาจำหน่ายให้ต่ำกว่าราคาที่คณะกรรมการเห็นสมควร
5. ผู้ที่ได้รับการส่งเสริมจะได้รับอนุญาตให้ส่งออกนอกราชอาณาจักรได้เสมอไป ซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เว้นแต่ในกรณีที่จำเป็นในต้น เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ
6. รัฐจะไม่อนุญาตให้ส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ นำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้า และภาษีการค้าซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลใดที่คณะกรรมการพิจารณา เห็นว่า เป็นชนิดเดียวกันกับผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบได้โดยมีคุณภาพใกล้เคียงกันและมีปริมาณเพียงพอที่จะสดหามาใช้ได้

มาตรการคุ้มครอง

การให้ความคุ้มครองแก่อุตสาหกรรมนั้น คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจะพิจารณาให้ตามความเหมาะสมดังนี้

1. ในกรณีที่จำเป็น เพื่อให้ความคุ้มครองในกิจการของผู้ที่ได้รับการส่งเสริม คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับการนำเข้าในราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลเดียวกัน คล้ายคลึงกันหรือทดแทนกันได้กับผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบในอัตราที่สมควร แต่ไม่เกินร้อยละ 50 ของราคารวมค่าประกันภัยกับค่าขนส่งนอก

ประเทศของผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์นั้น ในกรณีที่ค่าธรรมเนียมดังกล่าวไม่เพียงพอสำหรับการให้ความคุ้มครองกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริมให้กระทำการวิจัยห้ามจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกัน คล้ายคลึงกัน หรือทดแทนกันได้กับผู้ที่ได้รับการส่งเสริมหรือประกอบเข้ามาในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการส่งออกนอกและการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง

2. ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมประสบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินกิจการที่ได้รับการส่งเสริมและร้องเรียนให้คณะกรรมการช่วยเหลือให้ประธานกรรมการมีอำนาจสั่งให้ความช่วยเหลือไปตามความเหมาะสม หรือสั่งให้ส่วนราชการ องค์การรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการช่วยเหลือต่อไปโดยมิได้ชักช้า

3. ในกรณีที่โครงสร้าง อัตรา หรือบริการศุลกากร หรือค่าบริการ หรือค่าธรรมเนียมเป็นอุปสรรคต่อการลงทุนที่พึงให้การส่งเสริมหรือที่ให้การส่งเสริมไปแล้ว ไม่ว่าจะมิผู้ร้องเรียนขอให้คณะกรรมการช่วยเหลือ หรือไม่ก็ตาม ให้ประธานกรรมการมีอำนาจสั่งส่วนราชการ องค์การของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขต่อไป

สิทธิประโยชน์ที่ได้รับ

เมื่อคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเห็นว่าผู้ลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมรายได้มีความเหมาะสมก็จะอนุมัติให้การส่งเสริม โดยจะกำหนดเงื่อนไข สิทธิและประโยชน์ที่จะได้รับ เช่น

1. ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมมีกำหนดเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามปี แต่ไม่เกินแปดปีนับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น

2. ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับยกเว้นอากรขาเข้าหรือภาษีการค้าสำหรับเครื่องจักรที่คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ แต่เครื่องจักรนั้นต้องไม่เป็นเครื่องจักรที่ผลิตหรือประกอบได้ในราชอาณาจักร ซึ่งมีคุณภาพใกล้เคียงกันกับชนิดที่ผลิตได้ในต่างประเทศ และมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดหาได้

สำหรับอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือ อัตราภาษีอากรสำหรับการนำเข้าสำหรับเรือทุกชนิดที่มีขนาดตั้งแต่ 250 ตันกรอสขึ้นไป ได้รับการยกเว้น แต่สำหรับเรือที่มีขนาดต่ำกว่า 250 ตันกรอส จะต้องเสียภาษีการค้า 7.0% และภาษีอากรนำเข้าในอัตราต่าง ๆ กันตามประเภทของเรือดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 ตารางแสดงอัตราภาษีอากรนำเข้าของเรือประเภทต่าง ๆ

ประเภทของเรือ	อัตราภาษีนำเข้า (%)
1. เรือประมง	8.4
2. เรือลากจูง	50.3
3. เรือเดินหรือเรือขุดลอก	8.4
4. เรืออื่น ๆ เช่น เรือขุดแร่	92.1

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

การเพิกถอนสิทธิและผลประโยชน์

ในกรณีผู้ได้รับการส่งเสริมฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด คณะกรรมการมีอำนาจสั่ง เพิกถอนสิทธิและประโยชน์ที่ได้ให้แก่ผู้ได้รับการส่งเสริมทั้งหมด หรือบางส่วนโดยจะกำหนดระยะเวลาไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้

ในอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือกิจการที่ขอรับการส่งเสริมและไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนด ซึ่งได้ยกเลิกและถูกเพิกถอน มีดังนี้ (ตารางที่ 3.3)

ตารางที่ 3.3 ตารางแสดงรายชื่อบริษัทที่ขอรับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริม
การลงทุนและถูกเพิกถอน

ชื่อบริษัท	วันอนุมัติ	ปริมาณการผลิตต่อปี
1. นายอิโรชิ ยามาโมโต	2 กพ. 10	เรือลำเสียงเหล็กปีละ 200 ต้น
2. บริษัทอุตสาหกรรมต่อเรืออาร์ซีเค	2 กพ. 10	เรือระวางน้ำ 400 ต้นปีละ 48 ลำ
3. บริษัทกรุงเทพลากลจำกัด	9 กพ. 10	เรือขนาด 100-2,000 ต้น ไม้ ต่ำกว่า 2 ลำ
4. บริษัทยาวเรือไทยจำกัด	16 กย. 14	เรือขนาด 120-250 ต้น ปีละ 12 ลำ
5. บริษัทวีไทยเอ็นจีเนียริงจำกัด	8 เมย. 14	เรือลำเสียงเหล็ก 200-250 ต้น 4 ลำ เรือยอร์ชมีระวางชั้นไม้ 20-60 ต้น 12 ลำ
6. บริษัทพีแอนด์เอ็นแอสโซซิเอท	10 กค. 16	เรือประมงเหล็กขนาด 400 ต้น 3 ลำ เรือลำเสียงสินค้าหรือวัสดุเหลว ขนาด 500 ต้น 3 ลำ

ที่มา : คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

- หมายเหตุ
1. เพิกถอนวันที่ 18 กันยายน 2512
 2. ยกเลิก
 3. ยกเลิกวันที่ 22 ตุลาคม 2513 บริษัทไม่ก่อสร้างโรงงานให้เสร็จตามโครงการ
 4. ถอนบัตร วันที่ 15 มีนาคม 2521
 5. เพิกถอนวันที่ 8 มีนาคม 2516
 6. ถอนบัตร วันที่ 26 มิถุนายน 2518

มาตรการช่วยเหลืออุตสาหกรรมต่อและซ่อม เรือภายในประเทศ

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาว่าอุตสาหกรรมต่อและซ่อม เรือเป็น อุตสาหกรรมพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก และเป็นอุตสาหกรรม ที่ก่อให้เกิดการว่าจ้างแรงงานจำนวนมาก แต่ขณะนี้อุตสาหกรรมยังไม่เจริญเท่าที่ควร เนื่อง จากมีอุปสรรคหลายประการ และไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลเพียงพอเมื่อเทียบกับประเทศ ที่พัฒนาแล้ว จึงควรที่รัฐบาลจะให้การสนับสนุนอย่างจริงจังและแก้ไขปัญห อุปสรรคที่มีอยู่ให้ หมดไปหรือลดน้อยลงไปเพื่อให้อุตสาหกรรมนี้สามารถพัฒนาและขยายต่อไปได้โดยให้ความ ช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ดังนี้¹

1. การให้ความคุ้มครอง

1.1 ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจสนับสนุนกิจการต่อและซ่อม เรือในประเทศ เป็นอันดับแรก โดยทางราชการควรกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขต่าง ๆ ให้เกื้อหนุนแก่การต่อ และซ่อม เรือภายในประเทศ ทั้งนี้เพื่อสร้างตลาดให้เกิดขึ้นแก่อุตสาหกรรมนี้

1.2 ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่ละว่าจ้างต่อ เรือหรือซ่อม เรือควรจะ คัดเลือกผู้รับจ้างให้มีคุณสมบัติที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ก่อน (Pre-qualification) เพื่อ ให้เกิดความมั่นใจในการซ่อมและการต่อ เรือ ในการคัดเลือกผู้รับจ้างควรพิจารณาถึงขีด ความสามารถของผู้รับจ้างและเครื่องจักรอุปกรณ์ของโรงงานที่มีอยู่ในปัจจุบันประกอบไปด้วย โดยไม่ควรพิจารณาแต่ผลงานที่ผ่านมาเพียงอย่างเดียว หากมีปัญหาเกิดขึ้นควรติดต่อขอให้ ส่วนราชการที่มีประสบการณ์ให้คำปรึกษาแนะนำต่อไป

1.3 ขอให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่ละทำการซ่อม เรือพยายามให้มี การประกวดราคาเป็นการทั่วไป เพื่อให้ผู้ซ่อม เรือของเอกชนในประเทศสามารถประกวดราคา แข่งขันได้ นอกจากนี้ในกรณีจำเป็นและเร่งด่วนจึงไม่ต้องประกวดราคาและใช้บริการผู้ซ่อม เรือ ของรัฐวิสาหกิจได้

¹ "An infant industry in need of help." Bangkok Post
(25 June 1979) : P.4.

1.4 ขอให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่จะส่งต่อเรือหรือซ่อมเรือ พิจารณาลงขันลู่เรือต่อและซ่อมเรือภายในประเทศ โดยใช้หลักการเช่นเดียวกับที่คณะรัฐมนตรีให้ความช่วยเหลืออุตสาหกรรมภายในประเทศประเภทอื่น ๆ มาแล้ว ตามมติที่คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2514 ว่า "ในกรณีที่เป็นการประมูลทั่วไปโดยบริษัทผู้ผลิตต่างประเทศ เข้ามาแข่งขันด้วยนั้น ถ้าปรากฏว่าราคาของผู้ผลิตภายในประเทศไม่แตกต่างกับของต่างประเทศเกินกว่าร้อยละ 7 ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจพิจารณาลงขันลู่เรือหรือซ่อมเรือที่ผลิตในประเทศไทยต่อรองราคาลงได้"

1.5 ให้กระทรวงการคลังพิจารณาขดเชยค่าภาษีอากรแก่เรือที่อยู่ในประเทศที่มีขนาดตั้งแต่ 250 ตันกรอสขึ้นไป หรือเรือที่ได้รับสิทธิยกเว้นภาษีอากรขาเข้า และขดเชยค่าภาษีอากรแก่อะไหล่สำหรับใช้ในการซ่อมเรือในประเทศ เช่นเดียวกับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ส่งออกสินค้าออกในทางภาษีอากร ทั้งนี้เพื่อลดความเสียหายเปรียบของเรือต่อและซ่อมเรือในประเทศกับเรือต่อและซ่อมเรือของต่างประเทศ

1.6 เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมต่อเรือในประเทศซึ่งอยู่ในระยะเริ่มต้นควรเสนอให้กระทรวงพาณิชย์ พิจารณารายละเอียดร่วมกับสมาคมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือ เพื่อควบคุมการนำเข้าเรือ ชนิด และประเภทที่เรือในประเทศสามารถต่อได้อย่างละเอียดและมีคุณภาพได้มาตรฐาน¹

1.7 คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนควรได้พิจารณาในระดับนโยบายเพื่อขอให้เรือต่อและซ่อมเรือของรัฐวิสาหกิจระงับโครงการที่จะขยายกำลังผลิต

2. การให้ความช่วยเหลือทางด้านการเงิน

ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยและบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ต่อนโยบายว่าอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือ เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอันดับสูงและจะให้ความช่วยเหลือในกรณีพิเศษ ดังนี้

¹ รายละเอียดโปรดดูภาคผนวก

2.1 พิจารณาให้เงินกู้แก่ผู้ประกอบการต่อและซ่อมเรือ เพื่อลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ในการซื้อวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องจักร โดยให้ระยะเวลาผ่อนส่ง 15 ปี ระยะเวลาปลอดหนี้ 5 ปี ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 8 - 9 ต่อปี และยอมให้ใช้ทรัพย์สินเป็นหลักประกัน เงินกู้ในวงเงินไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 - 80 ของมูลค่าสินทรัพย์โดยระงับการใช้ธนาคารค้ำประกัน

2.2 พิจารณาให้เงินกู้แก่ผู้ประกอบการต่อและซ่อมเรือเพื่อใช้เป็นทุนดำเนินงานในระหว่างการก่อสร้าง โดยให้เงินทุนร้อยละ 70 - 80 ของราคาตามสัญญาว่าจ้างในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 - 9 ต่อปี และให้อาสาสัญญาว่าจ้างและวัสดุที่ใช้ในกิจการเป็นหลักประกัน แทนการค้ำประกันโดยธนาคารพาณิชย์

2.3 พิจารณาให้สินเชื่อระยะยาวแก่ผู้สั่งต่อ เรือภายในประเทศ ในวงเงินร้อยละ 80 ของราคาเรือ โดยคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 8 - 9 ต่อปี กำหนดใช้คืนภายใน 10 - 15 ปี และให้ใช้เรือที่ต่อขึ้นเป็นหลักทรัพย์สินค้ำประกัน

3. มาตรการช่วยเหลือทางด้านวิชาการ

3.1 ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับงานต่อและซ่อมเรือ เช่น กองทัพเรือ กรมเจ้าท่า ให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ (Technical Assistance) ตามที่ผู้เรือจะร้องขอเกี่ยวกับแบบและรายละเอียดในการสร้าง การฝึกอบรมตัวบุคคลในด้านช่างฝีมือ และยืมตัวบุคคลมาช่วยงานให้ในระยะสั้น

3.2 ในกรณีจำเป็นให้บริษัทต่อ เรือนำผู้ชำนาญงานจากต่างประเทศมาควบคุมให้คำแนะนำการต่อเรือได้ เพื่อให้เกิดเป็นผลดีกับผู้จ้าง และป้องกันการผิดพลาดที่จะมีเกิดขึ้น

ความช่วยเหลือของรัฐบาลในด้านการพัฒนากิจการพาณิชย์¹

ความหมายของกิจการพาณิชย์

กิจการพาณิชย์ได้แก่ การขนส่งทางทะเล การประกันภัยทางทะเล การเดินเรือ กิจการตู้เรือและกิจการท่าเรือ และหมายรวมถึงกิจการอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องโดยตรงหรือเป็นส่วนประกอบของกิจการดังกล่าว

องค์ประกอบหลักของกิจการพาณิชย์

องค์ประกอบหลักของกิจการพาณิชย์ที่มีความสำคัญต่อ เศรษฐกิจของประเทศที่จำเป็นต้องเร่งรัดพัฒนาในที่นี้ ได้แก่

1. จำนวนและขนาดตลอดจนคุณสมบัติของกองเรือพาณิชย์
2. จำนวนและกำลังความสามารถตลอดจนมาตรฐานของอู่ซ่อมเรือและต่อเรือพาณิชย์
3. สถานศึกษาและอบรมเพื่อเพิ่มปริมาณและประสิทธิภาพของพนักงานและลูกเรือไทย
4. จำนวนท่าเทียบเรือและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

ขอบเขตของการพัฒนากิจการพาณิชย์

โดยที่กิจการพาณิชย์เป็นกิจการที่ให้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจต่อประเทศเป็นการส่วนรวม ในด้านการส่งเงินตราต่างประเทศตลอดจนถึงการส่งเสริมอาชีพคนไทยและเป็นเครื่องมือสนับสนุนการส่งออก นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือของคณะกรรมการพัฒนากิจการพาณิชย์ คือ "สนับสนุนให้มีการลงทุนในการปรับปรุงและขยายอู่ซ่อมเรือ และต่อเรือให้มีประสิทธิภาพและความสามารถพอที่จะทำการซ่อมบำรุงเรือไทยได้หมด และสามารถต่อเรือใหม่ได้ด้วย โดยการส่งเสริมกิจการทั้งของรัฐบาลและของเอกชนควบคู่กันไป และสนับสนุนให้เรือไทยเข้าทำการซ่อมภายในประเทศเพื่อเป็นการสนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเรือภายในประเทศด้วย"

¹ คณะอนุกรรมการพัฒนากิจการพาณิชย์, คณะกรรมการบริหาร สภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ, แผนแม่บทการพัฒนากิจการพาณิชย์ พ.ศ. 2521-2524 และ พ.ศ. 2525-2529, หน้า 5.

เป้าหมายในการพัฒนากิจการพาณิชย์นาวี

เป้าหมายในการพัฒนากิจการพาณิชย์นาวีของประเทศแบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

ก. ระยะแรก พ.ศ. 2521 - 2524

ข. ระยะที่สอง พ.ศ. 2525 - 2529

กิจการอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือที่จะให้มีการดำเนินงานในระยะแรกคือให้มีเรือต่อและต่อเรือขนาดใหญ่ที่สามารถรับเรือขนาดประมาณ 15,000 ตันเข้าซ่อมได้ขึ้นในประเทศ

ในการที่จะดำเนินการตามนโยบายวางไว้ คณะอนุกรรมการพัฒนากิจการพาณิชย์นาวีได้สรุปถึงปัญหาและแนวทางที่จะดำเนินการแก้ไขในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือไว้ดังนี้¹

ปัญหา

1. ประเทศไทยไม่มีเรือต่อและต่อเรือขนาดใหญ่ ่อซ่อมเรือที่มีอยู่ในปัจจุบันทั้งของรัฐบาลและของเอกชน เป็นอู่ขนาดย่อมและอยู่ในแม่น้ำไม่สามารถขยายให้เป็นอู่ซ่อมเรือและต่อเรือขนาดใหญ่ได้ เรือไทยจึงต้องไปเข้าอู่ซ่อมในต่างประเทศ ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง และประเทศไทยต้องเสียเงินตราต่างประเทศเพื่อการนี้ไปเป็นจำนวนมาก สิ่งที่ทำให้วัตถุประสงค์ของการส่งเสริมกิจการพาณิชย์นาวี ในข้อที่ต้องการประหยัดเงินตราต่างประเทศไม่เป็นผลตามที่ต้องการ

2. ไม่มีพนักงานและเจ้าหน้าที่เทคนิคที่มีความรู้และประสบการณ์ดี ประจำอู่ต่อเรือและซ่อมเรือเพียงพอ จึงทำให้มาตรฐานงานต่อเรือและซ่อมเรือไม่เท่าเทียมกับของต่างประเทศ และทำให้อุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือในประเทศไทยไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร

¹ เรืองเตียวกัน หน้า 8

แนวทางแก้ไข

1. ส้มควรงส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการลงทุนประกอบกิจการอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือภายในประเทศ ทั้งกิจการของรัฐบาลและของเอกชนเพิ่มขึ้น และให้มีมาตรฐานเท่าเทียมกับอุตสาหกรรมต่างประเทศ สำหรับในระยะแรกนี้ให้มีการลงทุนก่อสร้างคู่อเรือขนาดใหญ่ที่สามารถให้เรือขนาดประมาณ 15,000 ตันเวทตัน เข้าทำการซ่อมตัวเรือและซ่อมใหญ่ (Dry Dock and Special Survey) ได้ และคู่อเรือดังกล่าวจะต้องอยู่ในเกณฑ์คณะกรรมการกิจการแห่งยาดูต่อและซ่อมเรือภายในประเทศกำหนดไว้

2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาอบรมและฝึกงาน เพื่อหาประสบการณ์ในงานต่อเรือและซ่อมเรือมากขึ้น เพื่อให้คนไทยมีความรู้และประสบการณ์กับความต้องการทั้งในปัจจุบันและอนาคต

มาตรการสนับสนุนในด้านเงินลงทุนในอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือ¹

ในแผนแม่บทการพัฒนากิจการพาณิชย์นาวีได้วางมาตรการในด้านนี้ โดยกำหนดให้กระทรวงการคลังพิจารณาสนับสนุนแหล่งเงินทุน ให้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยพิจารณาส่งให้บริษัทผู้ต่อและซ่อมเรือไทย ได้รับการส่งเสริมการลงทุนกู้เงินไปลงทุนในอัตราดอกเบี้ยต่ำ โดยผ่อนส่งคืนเงินกู้ในระยะยาว และมีระยะเวลาปลอดหนี้ยาวพอสมควร

เท่าที่ผ่านมาบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนโครงการของอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือ โดยได้อนุมัติเงินกู้ให้แก่บริษัทบางกอกชิปปิงบิลดิ้ง แอนด์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด ในการขยายกิจการเพื่อสร้างคู่อต่อและซ่อมเรือให้ได้มาตรฐานสากล โดยนำเงินกู้ไปซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่าง ๆ จากต่างประเทศ และพร้อมกันนั้นบริษัทได้ดำเนินการสร้างคู่อลอย (Floating Dock) โดยใช้ช่างคนไทยของบริษัททั้งสิ้น คู่อลอยที่สร้างขึ้นมีกำลังยกน้ำหนัก 3,000 ตัน สามารถต่อและซ่อมเรือได้ถึงขนาดระวางขับน้ำ 10,000 ตัน ซึ่งเป็นการช่วยสนับสนุนให้อุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือในประเทศได้พัฒนากำลังความสามารถในการผลิตเพิ่มขึ้นอีกขั้นหนึ่ง

¹ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, รายงานประจำปี 2522, ผลจากการดำเนินงานของบริษัทต่อการพัฒนาและกิจการอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาอื่น ๆ, (คัดสำเนา)

ผลทางด้านเศรษฐกิจของกิจการที่ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากบริษัท
เงินทุนอุตสาหกรรม จากการประเมินผลการดำเนินงานของบริษัท โดยดูความสัมพันธ์
ระหว่างการดำเนินงานของบริษัทกับนโยบายเพื่อการพัฒนาของรัฐบาลและเป้าหมายของ
ประเทศ เป้าหมายการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เสนอไว้ในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 4 ในที่นี้จะพิจารณา เฉพาะผลการดำเนินงานในด้านที่ เกี่ยวข้องกับการที่บริษัท เงินทุน
อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่อุตสาหกรรมต่อและเชื่อมโยง
ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญอุตสาหกรรมหนึ่งในบรรดาอุตสาหกรรมทั้งหมดที่ได้รับการสนับสนุน
ทางการเงินจากบริษัทที่ส่งผลกระทบต่อ เศรษฐกิจของประเทศในด้านต่อไปนี้

1. การเร่งอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในการสนับสนุนการลงทุนที่
ก่อให้เกิดผลประโยชน์โดยตรง บริษัทพิจารณาถึงมูลค่าเพิ่มของแต่ละโครงการ มูลค่า
เพิ่มนี้จะเป็นตัวชี้ถึงผลกระทบของแต่ละโครงการที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไม่ว่า
จะวัดจากผลผลิตรวมประชาชาติหรือผลผลิตภายในประเทศ ระหว่างปี 2515 - 2521
บริษัทได้ให้เงินกู้รวม 270 โครงการ เป็นเงินลงทุนทั้งสิ้นกว่า 18,000 ล้านบาท เมื่อ
ทำการผลิตเต็มที่โครงการเหล่านี้จะก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มประมาณ 6,700 ล้านบาท เมื่อ
เทียบกับผลผลิตรวมในภาคอุตสาหกรรมทั้งประเทศ (ณ ราคาตลาดในปี 2521 คำนวณโดย
สภาพพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ) 85,037 ล้านบาทแล้ว บริษัทมีส่วนช่วยให้เกิดมูลค่าเพิ่มอยู่
ไม่น้อย

2. การเพิ่มการจ้างงาน ในประเทศไทยประมาณร้อยละ 8 ของประชากร
ทำงานในภาคอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมโดยทั่วไปแล้วช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงาน
และสร้างโอกาสในการทำงานในเมืองช่วยแก้ปัญหาการว่างงาน ในช่วง 2515 - 2521
โครงการที่บริษัทให้การสนับสนุนได้ช่วยทำให้เกิดการว่าจ้างงานโดยตรงเพิ่มขึ้น 50,000
กว่าคน เมื่อโครงการดำเนินงานได้อย่างเต็มที่และสร้างงานทางอ้อมด้วย ซึ่งเราไม่สามารถ
วัดได้